diği büyük damar. Halk arasında candamarı da deniyor. Aslında bir trafo. Sonra meşhur insan anatomisi resminde gösteriyorlar aortu bana. Dizlerimin bağı çözülüyor. Koşa koşa dönüyorum yerime. Düşünmeye başlıyorum bıraktığım yerden.

Dün gece bir rüya görmüştü Engin ve her zamanki gibi anlatmıştı bana. İkimiz de çok rüya görür ve birbirimize anlatmaya bayılırız. Rüyasında kendini göklerde, bulutların üzerinde yürürken görmüş. Çok hoş hissediyormuş kendini. Gene rüyasında, "Ben mesih oluyorum galiba" diye geçirmiş içinden. Birden kendimi tutamayıp güldüm. Engin, "Gül gül, ama rüyamda aşağıdan bana bakıp hüngür hüngür ağlıyordun" demez mi? İşte bu geldi aklıma. Sonra bana son sözleri "Seni seviyorum" oldu. Uzun zamandır "Seni seviyorum" dememişti. Aman Allahım, yoksa Engin'in son sözleri miydi onlar? Yoksa Engin'i bir daha göremeyecek miydim? Peki ya o rüya?

Birden çözüldüm, başladım ağlamaya. Avaz avaz değil, sessiz; ama durduramıyorum gözyaşlarımı. Engin ameliyata ikiyi yirmi geçe girmişti, iki saat olmuş, hiç ses yok. Birden onca eş dost arasından nedense Emel geldi aklıma. Ona telefon ettim. Ben sadece konuşmak istemiştim, oysa o işini gücünü bırakıp koşup geldi. Emel'in gelmesi bana öyle iyi geldi ki. Konuşmak, akıllı, soğukkanlı, inandığı biriyle konuşmak nasıl rahatlatır insanı.

– Hâlâ kimse çıkmadı ameliyathaneden, merak ediyorum, diyorum.

– Madem ameliyat böyle uzun sürüyormuş, asıl erken çıkmalarından kork, diyor Emel. Haklı.

Üst kata kafeteryaya çıkardı beni, kahve filan içtik, gene döndük. Saat sekize geliyor. İyice gerilmişim. Emel kalktı, "Bu ameliyathanenin bir arka kapısı olmalı" dedi. Gittik koridoru döndük, bir daha, bir daha döndük, bir kapı. Tam o sırada sevgili dost Gökhan Akçura'yı gördüm arkamda. Meğer telefonla aradığım zaman, karısı Saime, Emel'in yanındaymış. İşi bitince koşup gelmiş.

Biz üçümüz tam ameliyathanenin arka kapısını aralayacağız, birden kapı açıldı ve Operatör İsmail Yükseltan ile yeşil giysiler, maskeler, eldivenler içindeki Doktor Zafer Bursalı'yı karşımda buluverdim. Ne zaman gelmiş, nereden girmiş, Zafer Bey'in burada oluşunu iyiye mi yormalı, kötüye mi?

– Doktor, nasıl geçti operasyon? Nedir Engin'in durumu?

– Çok başarılı bir ameliyat oldu. Yalnız henüz yarayı kapatmadık, dedi İsmail Bey. Anlayamadım. İkisi de dışarı çıkıyorlardı o kılıkta.

– Ne oluyor anlatın. Neden kapatmıyorsunuz, ne demek bu?

– Zor fakat başarılı bir ameliyat oldu, üç kez, 7-8 dakikadan kalbi durdurduk. 22-23 dakika hayatla ilgisi kesildi Engin Bey'in. Tam kapatırken aortun yanından kan sızmaya başlayınca endişelendim. Bir anjiyo yapmadan kapatmak istemiyorum. Ya by-pass yapılması gereken küçük bir damardan geliyorsa sızıntı? Biraz bekleyelim bakalım. Gerekmezse kapatırız, dedi doktor.

– Peki ne halde Engin şimdi?

– İyi iyi, beyin buzda, kalp yerinde, bekliyoruz, filan gibi bir şeyler söylerken, gerisini hatırlamıyorum. Kaymışım yere yavaşça. Galiba hayattaki ilk bayılmam. Pek bayılma da denemez. Kendimdeyim, dizlerimin bağı çözüldü filan derler ya, işte öyle bir şey. Emel ile Gökhan zor toparladılar beni yerden. Sessizce ağlıyorum. İnanamıyorum duyduklarıma. Telaffuz bile etmek istemiyorum. Hatta düşünmemeye çalışıyorum. Acaba Engin yaşayacak mı? Olmaz öyle şey! Nasıl düşünebiliyorum böyle saçma bir şeyi? Yaşayacak. Eğer... Eğer kötü bir şey olacak olsa. Ben bir rüya filan görürdüm ya da bir işaret alırdım, bir sembol...

Engin'in ameliyatı toplam dokuz buçuk saat sürdü. Sedye'yle çıkarken görmemi yasakladı doktor. "Merak etmeyin. Evinize gidin. Yoğun bakımda en az 24 saat uyanmayacak, burada kalmanıza gerek yok" dedi. Ayrıca beni çok çabuk karar veren bir hasta yakını olarak tebrik etti. Sonra anladım ne demek istediğini. Engin'in ameliyat masasında bayılmadan, son ana kadar nasıl espriler yapıp onu güldürdüğünü anlattı.

Yapacak bir şey yoktu. O sırada hastaneye benim sevgili emektarım Zekiye Hanım da gelmişti. Ona da Dursun'un karısı telefon etmiş. Baktım, hastane koridorunda Dursun'un karısı Elmas'la bekleşiyorlar. Nereden duymuşlar bilmiyorum, bir ara Mustafa Alabora, Memet Ali Alabora ve Doğa (Rutkay Aziz'in kızı) geldiler, beni teselli etmeye çalışıyorlar.

Engin yüzünü bile göremeden geçip gitti koridordan. Kim bilir ne halde ki, yanına bile yaklaştırmadılar beni. Doktorlarla konuştum, anjiyodan sonra by-pass yapmaya gerek kalmamış. Peki neden dokuz buçuk saat sürmüş operasyon? Aort öyle bir damar ki, eşi olmadığı için by-pass yapmaya olanak yok. Yırtılan kısma teflonla yama yapmışlar. Yani tava, tencere malzemesi olan bir tür teflon plakla yapılıyormuş artık bu ameliyat. Teflonun iki yüz sene ömrü varmış. Peki neden olur bu hastalık? Fazla kilo, yüksek tansiyon... Öyle pat diye yırtılmıyor aort, yılların

birikimi. O fişi prize sokma esnasında olması ise bardağı taşıran son damla. Öteki damarlar ne durumda? Bir damar biraz tıkalı, ama hasta çok narkozda kalmış olduğu için daha fazla uzatmak istememişler. Zaten hasta bundan sonra daha dikkatli yaşayacağı için gerek görmemişler yeni bir operasyona. Peki sonra ne olacak? Her şey bitti mi? Evet, şimdi yoğun bakım dönemi önemli. Sonra konuşacağız. Hastanın büyük şansı varmış, hiç vakit kaybetmemişiz. Örneğin eğer İsmail Bey hastaneden çıkmış olsaymış, bu ameliyatı yapacak başka doktor olmadığı için, başka hastaneye sevk edeceklermiş bizi. Yolda giderken yaşama şansı giderek zayıflıyor hastada, zira yırtılma olayı devam etmekte. İsmail Bey diyor ki:

– Aort yırtılmasında ziyaret, yüzde doksan beş morgda yapılır. Tüylerim havaya kalkıyor. Ayrıca çok vakit kaybedilmişse eğer, her operasyon başarıyla sonuçlanmaz. Midem bulanmaya başladı. Genelde hasta yakınları karar vermekte zorlanırlar. Şu hastane mi, bu doktor mu, akrabalara sorsak filan dediler mi, artık hasta kayıp demektir bizim için. Her kafadan bir ses çıkar, en iyisini bulalım, en iyisini yapalım derken, vakit kaybından hastayı kaybederiz. Sizi kutluyorum soğukkanlılıkla, süratle karar verdiğiniz için, diyor İsmail Bey.

Yapacak başka bir şey yoktu. Eve döndüm. Saat kaç bilmiyorum. Bir şeyler yemeliyim. Yerken düşünüyorum. Televizyonu açtım otomatikman. Karşımda Galatasaray-Arsenal maçı var, UEFA Kupası söz konusu. Engin, bu maçı seyredecek diye kaç gündür hazırlanıp duruyordu. Ben Galatasaraylıyım oldum bittim. Önemli maçları seyrederim, ancak futbol meraklısı değilim. Belki kafam değişir diye izlemeye çalışıyorum maçı. Birden fırladım yerimden, doğru hastaneye, doğru yoğun bakıma. Yollar bomboş, hastane bomboş. Korktuğum başıma gelmişti. Hey gidi Amerikan dizileri... Size çok şey borçluyum. Hani o filmlerde, ya katil girip oksijen tüpünün kordonunu keser, ya da hasta ters bir hareket yapar, aygıttan ayrılır filan. Bunlar birden beynimde dans etmeye başladı. Çünkü "Herkes en yakın televizyondan maç seyrediyordur" diye düşündüm. Yoğun bakımda da televizyon olmayacağına göre...

Evet, yollar, hastane ve yoğun bakım bomboş. Gözlerime inanamadım. En az ameliyattan çıkmış altı hasta gördüm yoğun bakımda. Kapının karşısındaki ilk hasta Engin. Yaklaştım. Hem merak içindeyim, hem bakmaya korkuyorum. Aman Allahım, bu Engin mi? Ben ameliyattan çıkmış çok hasta gördüm, ama... Engin

bir ölüden farksız. Her yerinden bağlanmış; oksijen, serum, elektro, tansiyon, kan; ağzından, elinden, kolundan burnundan kordonlarla hepsini kontrolde tutan monitöre bağlı. Öyle acıklı bir görüntü ki bu... İlk iş bağlantılara bakıyorum, hepsi yerli yerinde. Oh diyorum. Sonra devamlı hareket halindeki tabloya bakıyorum bir şey anlamadan. Yaklaştım Engin'e... Nasıl tarif edebilirim? Ringden yeni çıkmış mağlup boksör gibi diyebilirim belki. O sırada "Gol!" filan avazeleri geliyor odanın öbür ucundaki kapının ardından ve genç bir nöbetçi doktor giriyor o kapıdan. Şaşırıyor beni görünce. "Sigara içmeye çıkmıştım" filan diyor. Endişelerimi en yumuşak bir biçimde dile getirmeye çalışıyorum. O da bana moral vermeye çalışıyor ve yasak olduğu için kibarca, ama kesinlikle atıyor beni kapının dışına.

Ertesi sabah erkenden hastanedeyim. İki dakika görmeme izin veriyorlar Engin'i. Hâlâ kendine gelmemiş, korkuyorum. "Daha 24 saat bile olmadı" diyorlar. Kafeteryada oturuyorum. Haber yayılmış, ziyaretçi akını başladı. Meğer ne çok seveni varmış Engin'in. Çocukluk arkadaşları, öğrencileri, meslektaşları, eşi dostu derken, orası Engin hastaneden çıkana kadar dolup taştı.

Viziteler bitince, Operatör İsmail Yükseltan'ı odasında ziyaret ettim.

– Henüz ayılamaz. Çok narkoz altında kaldı. Merak etmeyin, durum normal. Burada beklemeyin, evinize gidip dinlenin.

– Mümkün mü?

– Engin Bey'i ve sizi tanımadığım için üzgünüm. Sizlerin ünlü sanatçılar olduğunuzu yeni öğrendim. Çok memnun oldum sizleri tanıdığıma. Ben Amerika'da, Almanya'da eğitim gördüm ve uzun yıllar oralarda çalıştım. Yeni döndüm sayılır yurda.

– Doktor, iyileşecek mi Engin?

– Tabiî iyileşecek. Yalnız iyileştikten sonra çok daha dikkatli yaşaması gerek. Bu arada sizi de bazı görevler bekliyor. Bakın, bu garip bir operasyondur. Ayılırken sizi tanımayabilir. Bazen bu tanımama hali on beş gün sürebilir.

– Efendim?

– Nasıl biridir Engin Bey?

– Nasıl yani?

– Yani huyu suyu nasıldır? Sinirli midir, sakin midir?

– Yo, hayır. Engin genelde sakin, yumuşak, çok sıcak, iyi bir insandır. Hiç huysuz değildir. Kolay bir insandır diyebilirim Engin için. "Yalnız biraz çapkındır" diyeceğim neredeyse, sustum.

– Eyvah, dedi İsmail Bey. İşiniz zor Gülriz Hanım. Bu ameliyat-